

Aktivitetsskjema m/ nye læreplanmål fra Fagfornyelsen 2020

	Aktivitet	Faglig/mestring/opplevelse	Fag/læreplanmål
1.	<p>Bærekraftig utvikling – karbonets kretsløp</p> <p>Alternativt: Store pattedyr i Norge.</p>	<p>VÅR/HØST/VINTER: Elevene får en kort innføring i karbonets kretsløp, drivhuseffekt og menneskets klimapåvirkning. Under besøk i et hogstfelt viser vi elevene hvordan moderne skogdrift kan bidra til å bedre miljøet, hvordan skogen kan utnyttes på en bærekraftig måte og hvordan den kan binde opp CO₂. Vi ser etter biologisk mangfold og lærer navn på tre- lav- og plantearter ved at elevene studerer skogen rundt seg og identifiserer arter.</p> <p>Ved anledning kan vi besøke en hyttefabrikk rett ved leirskolen der elevene får se praktisk bruk av tømmer som råmateriale.</p> <p>VÅR/HØST/VINTER: Elevene får en kort innføring i Norges største pattedyr - De store rovdyra og hjortedyr og gnagere. Vi har laminerte planser med fakta om dyrene som vi tar med ut. Vi kan se etter spor av dyra og knytte dyras levekår opp mot skogen og fjellene rundt leirskoleområdet. Elevene får anledning til å foreslå løsninger for å sikre en bærekraftig populasjon og biologisk mangfold i framtiden.</p>	<p>-utforske og presentere ei global utfordring ved bærekraftig utvikling og hva for konsekvensar ho kan ha, og utvikle forslag til korleis ein kan vere med på å motverke utfordringa og korleis samarbeid mellom land kan bidra</p> <p>(Samfunnsfag)</p> <p>-stille spørsmål og lage hypoteser om naturfaglige fenomenar, identifisere variablar og samle data for å finne svar</p> <p>-gjøre rede for hvordan organismar kan deles inn i hovudgrupper, og gi eksemplar på ulike organismers særtrekk</p> <p>-gjøre rede for betydninga av biologisk mangfold og gjennomføre tiltak for å bevare det biologiske mangfoldet i nærmiljøet</p> <p>-foreslå tiltak for å bevare det biologiske mangfoldet i nordområdene og gi eksemplar på betydninga av tradisjonell kunnskap i naturforvaltning</p> <p>-utforske og beskrive ulike næringsnett og bruke dette til å diskutere samspill i naturen</p> <p>(Naturfag)</p>
2.	Kart og kompass	<p>VÅR/HØST: Elevene får en innføring i kart og kompass inne eller ute fra morgenen av, før vi gjør praktiske øvelser knyttet til det vi har gjennomgått på ettermiddagen.</p> <p>Elevene skal gjennom aktiviteter der de skal bruke kart og kompass: ta ut kompasskurs, delta på stjerneorientering og postsanking/ vanlig orientering. Elevene øver på å beregne</p>	<p>-gjennomføre aktivitetar ut frå egne interesser og føresetnader i dans, friluftsliv, idrettsaktivitetar og andre bevegelsesaktivitetar</p> <p>-bruke kart, digitale verktøy og teikn i naturen til å orientere seg i natur og nærmiljø</p>

		<p>avstander og målestokk. Aktivitetene på ettermiddagen gjøres i et trygt skogsterreng rett ved leirskolen i grupper.</p> <p>Ved matrasten, før kart- og kompassøvelsene, får elevene muligheten til å ta en frisk dukkert - på en trygg plass i elva og under godt tilsyn. Denne opplevelsen av kaldt vann kan redde liv i tilfelle elevene seinere i livet skulle uforvarende havne i kaldt vann.</p> <p>Opplegget kan tilpasses til elever som må holde seg på grusveiene/ traktorstiene og ikke kan gå inn i skogen, f. eks rullestolbrukere.</p> <p>Det kreves gode sko og uteklær da mye av aktiviteten skjer inne i skogen. Leirskolen kan låne ut sko, klær og regntøy. Utstyr til undervisningen, f. eks kart og kompass lånes ut fra leirskolen</p> <p>Lærerinvolvering: Vi ønsker at medfølgende lærer hjelper til med å få elevene tidsnok til undervisningen og hjelpe til med å holde ro og orden i timen. Under arbeidet med å ta ut kompasskurs vil vi gjerne at medfølgende lærer bistår elevene i riktig fremgangsmåte.</p>	<p>(Kroppsøving)</p> <ul style="list-style-type: none"> -utføre grunnleggjande teknikkar i symjing på magen, på ryggen og under vatn -vurdere sikkerheit i uteaktivitet og naturferdsel og gjennomføre sjølvberging i vatn <p>(Kroppsøving)</p>
3.	Fjelltur/langtur	<p>HELE ÅRET: Om våren og høsten går langturen fra Søbekkseter (940 moh), over Hedalsfjellet, og ned i det sagnomsuste Vassfaret. Turen går på sti via deler av den gamle Dølavegen. De får høre spennende og lærerike historier fra Vassfaret, om folket som ryddet jorda og levde og slet der i en 200-årsperiode. Vi har matrast med bål etter en times gange. Om været er bra og det er tid, går vi så langt opp på en fjelltopp vi kan for å nyte utsikten.</p> <p>Underveis går elevene innom ei gammel seter for andre matrast. Der får de vite litt om seterlivet. De får også høre om "Gutta på skauen" og om flyslipp. Der det er naturlig får elevene en innføring i de vanligste fjellplantene.</p> <p>På slutten av turen undersøker elevene et gammelt bjørnehi og får økt kunnskap om bjørnens levesett og ulike typer bjørnehi.</p> <p>Vel nede i Vassfaret blir elevene hentet med buss og kjørt tilbake til leirskolen. Deler av bussturen til og fra fjellet blir brukt til undervisning, blant annet informasjon om Hedalen og en oppsummering av turen. Hva har du lært? Hva kunne vi gjort annerledes?</p> <p>Ved siden av å styrke interessen for tradisjonelt friluftsliv og å bli glad i å gå tur i fjellet, ønsker vi at elevene skal forstå hvordan allemannsretten har blitt en kulturtradisjon i Norge.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -gjennomføre aktivitetar ut frå eigne interesser og føresetnader i dans, friluftsliv, idrettsaktivitetar og andre bevegelsesaktivitetar -bruke nærmiljøet og utforske lokale kulturar for friluftsliv -gjere greie for allemannsretten under ferdsl og opphald i naturen -gjennomføre overnattingstur og reflektere over eigne naturopplevingar <p>(Kroppsøving)</p> <ul style="list-style-type: none"> -gjøre rede for hvordan organismar kan deles inn i hovudgrupper, og gi eksemplar på ulike organismers særtrekk <p>(Naturfag)</p> <ul style="list-style-type: none"> -utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringar i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar

		<p>Ved behov for tilpasninger, kan en gruppe dra rett inn i Vassfaret for å holde på med ulike aktiviteter innen fiske og friluftsliv før de møter de andre ved bjørnehiet.</p> <p>Alternativ tur barmark som alle kan delta på: Fjellturen kan legges til selve Vassfardalen. Eleven blir da tatt med inn til midt i Vassfaret med buss. Derfra legges turen til flere av de gamle bosettingene. All forflytning foregår på grusvei. Elevene får innblikk i hvordan vassfarfolkets levekår var og hvordan de livnærte seg og ble formet av naturen rundt seg. De får også høre om “Gutta på skauen” og om flyslipp. Der det er naturlig får elevene en innføring i de vanligste fjellplantene. På slutten av turen undersøker elevene et gammelt bjørnehi og får økt kunnskap om bjørnens levesett og ulike typer bjørnehi.</p> <p>Denne dagen må elevene stille med tursko, uteklær etter været og dagstursekk.</p> <p>Underveis gjennomgås temaene fjellplanter, vassfar-folket, motstandsbevegelsen/gutta på skauen, allemannsretten og fjellsikring</p> <p>På vinteren starter turen også på Søbekkseter og det er også der de avslutter turen. Elevene går på skiturer etter nivå og skiferdigheter som skal styrke interessen for skitur og skisport. (se også aktivitetsbeskrivelse nr. 10: Fjellsikringskurs).</p> <p>Ved spesielle behov for tilpasninger kan leirskolen ordne med skutertransport til elever.</p> <p>Denne turen krever skiutstyr. Leirskolen har ski, staver og sko til utlån til de som ikke har dette.</p> <p>Lærerinvolvering: I noen tilfeller bes medfølgende lærer om å gå bakerst i køen og hjelpe til med å telle opp elevene for å sikre at alle er med.</p>	<p>demografi, levekår og busetjingsmønster</p> <p>-beskrive geografiske hovudtrekk i ulike delar av verda og reflektere over korleis desse hovudtrekka påverkar menneska som bur der</p> <p>(Samfunnsfag)</p>
4.	<p>Opplevelsestur langs elva. Gåtur langs Kongevegen. Mestre naturen, enkelt og tradisjonelt friluftsliv.</p>	<p>VÅR/HØST: Vandringen starter ved en foss i Hedalselva. De som ønsker det, kan få oppleve spenningen med å skli i fossen (med sikringstau) i ei naturlig og kald (!) vannsklie. Dette er en skikkelig mestringsopplevelse!</p> <p>Dagen tilbringes på den gamle Kongevegen, som følger elva gjennom Hedalen.</p> <p>Vi stopper underveis og underviser i hvordan man kan ta seg fram uten kompass og hvordan man kan overleve i naturen. Elevene lærer om dyr, trær og planteliv og</p>	<p>-gjennomføre aktiviteter ut frå egne interesser og føresetnader i dans, friluftsliv, idrettsaktivitetar og andre bevegelsesaktivitetar</p> <p>-bruke nærmiljøet og utforske lokale kulturar for friluftsliv</p> <p>-gjere greie for allemannsretten under ferdsl og opphald i naturen</p>

		<p>biologisk mangfold i området og kort innføring i allemannsretten og tradisjonelt friluftsliv.</p> <p>På slutten av turen lærer de om ulike båltyper og får nyttige båltiltips til en gruppeoppgave i å lage bål.</p> <p>Selve vandringen langs elva er på sti, er ca. 5 km lang og målet ved turen er ei idyllisk sandstrand. Her kan også de som ønsker det, prøve ut badetemperaturen under sikre forhold - etter bålkonkurransen.</p> <p>De fleste kan gå denne, men det er mulig med tilpasninger. Elever som ikke kan være med, kan møte de andre ved målet for turen.</p> <p>Turen krever tursko, klær etter vær og tursekk.</p> <p>Lærerinvolvering: I noen tilfeller bes medfølgende lærer om å gå bakerst i køen og hjelpe til med å telle opp elevene for å sikre at alle er med.</p>	<p>-utføre grunnleggende teknikkar i symjing på magen, på ryggen og under vatn</p> <p>-vurdere sikkerheit i uteaktivitet og naturferdsel og gjennomføre sjølvbergning i vatn</p> <p>(Kroppsøving)</p> <p>-gjøre rede for hvordan organismer kan deles inn i hovedgrupper, og gi eksempler på ulike organismers særtrekk</p> <p>-gjøre rede for betydningen av biologisk mangfold og gjennomføre tiltak for å bevare det biologiske mangfoldet i nærmiljøet</p> <p>-foreslå tiltak for å bevare det biologiske mangfoldet i nordområdene og gi eksempler på betydningen av tradisjonell kunnskap i naturforvaltning</p> <p>-utforske og beskrive ulike næringsnett og bruke dette til å diskutere samspill i naturen</p> <p>(Naturfag)</p>
5.	Hedalen stavkirke	<p>HELE ÅRET: Elevene får et kort foredrag om Hedalen stavkirke (PowerPoint). Under påfølgende besøk i stavkirka får elevene en innføring i byggemetoden som kjennetegner stavkirkene. De får høre historier knyttet til denne kirka, blant annet sagnet om bjørnen og sagnet om messeklukka. Etterpå får de tid på egenhånd til å studere og forundres over de uvanlig mange middelaldergjenstandene som er bevart der og se for seg all historien som sitter i veggene til det gamle bygget.</p> <p>Opplegget passer for alle og krever ikke utstyr.</p> <p>Lærerinvolvering: Vi ønsker at medfølgende lærer hjelper til med å få elevene tidsnok til undervisningen og hjelpe til med å holde ro og orden i timen.</p>	<p>-gjøre rede for historien til kristendom og andre religioner og livssyn i Norge, inkludert samers og nasjonale minoriteters religions- og livssynshistorie</p> <p>-beskrive og presentere noen sentrale rituelle praksiser og etiske normer i kristendom</p> <p>(KRLE)</p> <p>-utforske ulike sider ved mangfold i Noreg og reflektere over menneska sine behov for å vere seg sjølve og for å høyre til i fellesskap</p> <p>(Samfunnsfag)</p>
6.	Tussetur til Tølleberget	<p>VÅR/HØST: Målet første kveld på leirskolen er at alle elevene skal gå opp ca. 250 høydemeter til "Tølleberget",</p>	<p>-bruke nærmiljøet og utforske lokale kulturar for friluftsliv</p>

		<p>som er et flott utkikkspunkt over nærområdet til leirskolen. Turen er 1,5 km hver vei på sti. På toppen får de informasjon om nærområdet, litt geologikunnskap om u-daler, og de får høre om den opprinnelige bjørnestammen i Vassfaret. De får videre informasjon om Kongevegen og får levendegjort både det spennende sagnet om sølvskatten i Vidalen og flere sagn om tiden i Hedalen rett etter Svartedauden. Sentralt i dette er også diktningen til Valdresforfatteren Mikkjel Fønhus.</p> <p>Ved spesielle behov kan gruppa deles inn slik at turen kan gjøres lettere for noen med annet turmål, og det kan også legges til grusvei for evt. rullestolbrukere. Turen krever uteklær og gode tursko.</p> <p>Lærerinvolvering: I noen tilfeller bes medfølgende lærer om å gå bakerst i køen og hjelpe til med å telle opp elevene for å sikre at alle er med.</p>	<p>-gjøre greie for allemannsretten under ferdsl og opphald i naturen (Kroppsøving)</p> <p>-gjøre rede for hvordan det geologiske kretsløpet, platetektonikk og ytre krefter er med på å forme og endre ulike landskap (Naturfag)</p> <p>-utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringar i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar demografi, levekår og busetjingsmønster - OK</p> <p>-beskrive geografiske hovudtrekk i ulike delar av verda og reflektere over korleis desse hovudtrekka påverkar menneska som bur der (Samfunnsfag)</p>
7.	Natt-tur i natur	<p>VINTER: På kvelden ankomstdagen avsluttes programmet med en kort tur i mørket ned til en lavvo. Der samles elevene rundt bålet og får fortalt sagn og historier fra Vidalen, Hedalen og Vassfaret. Sentrale temaer er Mikkjel Fønhus, bjørn, reinsdyr, samefolket og stjernehimlen. Etterpå skal elevene gå i taulag, (samarbeide i mørket), en annen rute gjennom skogen tilbake til leirskolen. Leirskolen ønsker at elevene skal se nytten av en sosial samling rundt bålet med bakgrunn i menneskets lange historie med bål til nytte, hygge, overlevelse og trygghet. Elevene skal tenke gjennom hvordan den muntlige fortellertradisjonen rundt et bål er brukt av urfolk i hundrevis av generasjoner.</p> <p>Ved behov kan opplegget tilpasses, og det kan brukes pulk til elever med behov for spesiell tilrettelegging.</p> <p>Elevene trenger varme klær og solide sko. Annet nødvendig utstyr stiller leirskolen med.</p> <p>Lærerinvolvering: Ingen spesifikke oppgaver for gjestende lærere.</p>	<p>-bruke nærmiljøet og utforske lokale kulturar for friluftsliv</p> <p>-gjøre greie for allemannsretten under ferdsl og opphald i naturen (Kroppsøving)</p> <p>-gjøre rede for hvordan organismer kan deles inn i hovedgrupper, og gi eksempler på ulike organismers særtrekk (Naturfag)</p> <p>-utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringar i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar demografi, levekår og busetjingsmønster</p> <p>-beskrive geografiske hovudtrekk i ulike delar av</p>

			<p>verda og reflektere over korleis desse hovudtrekka påverkar menneska som bur der</p> <p>-utforske hovudtrekk ved historia til samane og dei nasjonale minoritetane i Noreg og presentere retter samane og dei nasjonale minoritetane i Noreg har i dag</p> <p>-reflektere over korleis møte mellom menneske har bidrege til å endre korleis menneske har tenkt og ulike samfunn har vore organisert</p> <p>(Samfunnsfag)</p>
8.	Skileik og tur i leirskolens nærrområde	<p>VINTER: Ukas andre dag går elevene på ski i leirskolens nærrområde. Her legges det vekt på balanse og framdrift med- og uten staver gjennom forskjellige leiker, konkurranser og stafetter, og trening i hvordan man tryggest mulig skal forflytte seg ved tett tåke. Til den andre matrasten samarbeider elevene i grupper med å lage bål.</p> <p>De aller fleste kan være med på en slik tur i nærområdet med små tilpasninger. Ved fysiske handikap som vanskeliggjør skigåing, kan truger eller pulk benyttes. Leirskolen kan stille med en assistent og tilpasse et opplegg ved særskilte behov.</p> <p>Aktiviteten krever ski- og turutstyr. Leirskolen har ski, staver og sko til utlån til de som ikke har dette.</p> <p>Lærerinvolvering: Hjelp til med å samle elevene og holde ro.</p>	<p>-bruke nærmiljøet og utforske lokale kulturar for friluftsliv</p> <p>-gjere greie for allemannsretten under ferdsel og opphald i naturen</p> <p>-utforske og gjennomføre leik og spel saman med andre i ulike bevegelsesaktivitetar</p> <p>-gjennomføre aktivitetar ut frå eigne interesser og føresetnader i dans, friluftsliv, idrettsaktivitetar og andre bevegelsesaktivitetar</p> <p>-forstå og praktisere reglar for aktivitet og spel og respektere resultatata</p> <p>(Kroppsøving)</p>
9.	Snøhulegraving	<p>VINTER: Elevene får grunnleggende undervisning om snøhulegraving og fjellsikring før de fraktes opp til Søbekkseter. Derfra går de på ski opp til en passende (og rassikker) snøskavl for å grave ut overlevelseshuler. Teamwork står i sentrum for denne aktiviteten, noe som er en forutsetning for å klare å få hulene ferdige. Etter snøhulegravingen er det oppsummering av erfaringer med gravejobben og en repetisjon om viktige elementer ved riktig bekledning i fjellet. Dette er et utmerket tidspunkt for å ha dialogundervisning med elevene om det å fryse, årsaker til at man fryser, bekledning, aktivitetsnivå og hvordan få igjen varmen utendørs når en ikke kan komme i hus med en gang. Dette er livsviktig lærdom som "går</p>	<p>-bruke nærmiljøet og utforske lokale kulturar for friluftsliv</p> <p>-gjere greie for allemannsretten under ferdsel og opphald i naturen</p> <p>-utforske og gjennomføre leik og spel saman med andre i ulike bevegelsesaktivitetar</p> <p>-gjennomføre aktivitetar ut frå eigne interesser og føresetnader i dans, friluftsliv, idrettsaktivitetar og andre bevegelsesaktivitetar</p>

		<p>lettere inn” når man selv har erfart å bli våt og frossen av snøen i vinterfjellet. “hva kunne jeg gjort for å fryse mindre? – hvordan holde seg tørr og varm? “</p> <p>Leirskolen kan ordne scootertransport opp til snøskavlen for elever med fysiske handikap som har behov for transport,</p> <p>Ski- og turutstyr er påkrevd. Leirskolen har nok lette turspader til utlån.</p> <p>Lærerinvolvering: Holde motivasjonen til elevene oppe, holde overblikk over elevmassen og forebygge nedkjøling av legegmsdeler.</p>	<p>-gjennomføre overnattingstur og reflektere over egne naturopplevingar</p> <p>(Kroppsøving)</p>
10	Fjellsikringskurs	<p>VINTER: I løpet av uka går elevene gjennom et fjellsikringskurs som skal gjøre dem rustet til å kunne unngå å havne i farlige situasjoner på fjellet og å kunne ta seg fram ved dårlig vær. Vi vektlegger å undervise om: bekledning, nødvendig utstyr i tursekken, skismøring og vanskelige forhold i fjellet som sterk vind, tåke og snøskred. Fjellvett og snøhuleteori inngår også i dette. Mye av dette får elevene praktiske eksempler på ute i løpet av uka.</p> <p>Den delen av undervisningen som foregår på leirskolen passer for alle. Ikke behov for spesielt utstyr.</p> <p>Lærerinvolvering: Vi ønsker at medfølgende lærer hjelper til med å få elevene tidsnok til undervisningen og hjelpe til med å holde ro og orden i timen.</p>	<p>-bruke nærmiljøet og utforske lokale kulturar for friluftsliv</p> <p>-gjere greie for allemannsretten under ferdsel og opphald i naturen</p> <p>-utforske og gjennomføre leik og spel saman med andre i ulike bevegelsesaktivitetar</p> <p>-gjennomføre aktivitetar ut frå egne interesser og føresetnader i dans, friluftsliv, idrettsaktivitetar og andre bevegelsesaktivitetar</p> <p>-vurdere sikkerheit i uteaktivitet og naturferdsel og gjennomføre sjølvberging i vatn</p> <p>-gjennomføre overnattingstur og reflektere over egne naturopplevingar</p> <p>(Kroppsøving)</p>
11	Vurdering og evaluering avreisedagen	<p>HELE ÅRET: Etter frokost går elevene natursti der de skal svare på ulike spørsmål knyttet til det de har lært av alle temaene gjennom uka. Alternativt har de en bålkonkurranse i skogen nær leiren på vinteren. Etterpå samles alle for felles evaluering av leirskoleuka. Hver gruppe får uttale seg om det positive ved leirskoleoppholdet og om hva som evt. kunne vært bedre. Gruppene kan komme med inntil tre innspill til hvert “punkt.” Leirskolen bruker denne evalueringen til å bli enda bedre i sin formidling av opplevelser og kunnskap til skoleelever.</p> <p>Deretter er det pakking og rydding ut av hyttene - den siste runden med teamwork-utfordring denne uka.</p>	<p>-(gjennomføre overnattingstur og) reflektere over egne naturopplevingar</p> <p>(Kroppsøving)</p> <p>-lytte til og videreutvikle innspill fra andre og begrunne egne standpunkter i samtaler</p> <p>(Norsk)</p>

		<p>Dersom elever ikke kan gå på stien, kan de følge en traktorvei til samme sted (kan også bruke rullestol). Ingen behov for utstyr annet enn turklær etter vær.</p> <p>Lærerinvolvering: Ingen spesifikke oppgaver for gjestende lærere.</p>	
12	Bueskyting	<p>VÅR/HØST: Elevene skyter på blink med pil og bue. I sikkerhetsgjennomgangen før skyteøkta snakkes det om den tradisjonelle bruken av pil og bue som jakt - og krigsvåpen gjennom tusener av år.</p> <p>Skytebane i skogen nedenfor leirskoleområdet.</p> <p>Alle elever kan delta med små tilpasninger. Uteaktivitet – ikke behov for spesielt utstyr.</p>	<p>-utforske og gjennomføre leik og spel saman med andre i ulike bevegelsesaktivitetar</p> <p>-gjennomføre aktivitetar ut frå egne interesser og føresetnader i dans, friluftsliv, idrettsaktivitetar og andre bevegelsesaktivitetar</p> <p>(Kroppsøving)</p> <p>-utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringar i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar demografi, levekår og busetjingsmønster</p> <p>(Samfunnsfag)</p>
Teambuilding og sosial læring			
13	Underholdningskveld/ Avslutningskveld	<p>To kvelder i uka treffes elevene i oppholdsrommene inne til underholdningsinnslag og/eller spill. Vi anbefaler at hver skole/klasse planlegger aktivitet for ca. 30 min til de to kveldene. Det kan være sketsjer, leiker, quiz, sang, dans eller noe annet. Dette er en del av forberedelsene til leirskoleoppholdet.</p> <p>Den siste kvelden er det festmiddag og underholdning i regi av leirskolelærerne. De leder flere leiker og konkurranser, og hvis skolens lærere ønsker det: Utdeling av Vassfarplom – diplom m/ eventuelt personlig vers/hilsen til hver elev</p> <p>Lærerinvolvering: Lærerne leder underholdningsinnslagene til sine elever.</p> <p>Leirskolen har noe spill til utlån, ellers tar skolene tar med seg utsyr/spill hjemmefra, men leirskolen kan være behjelpelig med teknisk utstyr, f.eks. musikkanlegg.</p>	<p>-utforske og gjennomføre leik og spel saman med andre i ulike bevegelsesaktivitetar</p> <p>(Kroppsøving)</p>

		Lærerinvolvering: Lærerne blir bedt om å dele ut diplomene de eventuelt har fylt ut til sine elever.	
14	Samarbeidsoppgaver	<p>Ved ankomst blir elevene delt inn i grupper. Elevene blir utfordret i en del samarbeidsoppgaver/ teambuilding hvor hele gruppa skal utføre oppgaver med færrest mulig minuspoeng. De skal for eksempel ta seg gjennom et «edderkoppnett», bytte plasser på en planke uten å være nær bakken m.m.</p> <p>Alle elever kan delta med små tilpasninger. Uteaktivitet – ikke behov for spesielt utstyr.</p> <p>Lærerinvolvering: Lærerne blir bedt om å lede hver sin aktivitet.</p>	<p>-utforske og gjennomføre lek og spel saman med andre i ulike bevegelsesaktivitetar</p> <p>-forstå og praktisere reglar for aktivitet og spel og respektere resultatata</p> <p>(Kroppsøving)</p>
15	Teamwork på hyttene og evt. teltleir.	<p>Elevene bor i hytter under leirskoleoppholdet. De må fra første dagen av delta i et samarbeid om å holde orden, skape godt miljø og bidra til nattero på egen hytte. Elevene må selv støvsuge, vaske bordplater, skylle termos, sortere avfall osv. Økologisk tenkning og handling gjennomsyrrer all aktivitet under oppholdet.</p> <p>Det foregår en konkurranse om flest sammenlagtpoeng mellom jente- og guttehyttene, (forslag hyttene pga. rullering) og de blir vurdert av egne lærer hver kveld og får detaljert tilbakemelding neste morgen. Dette er en aktivitet hvor alle elevene må være med å yte, og hvor alle må ta ansvar. Ingen får lov til å “melde seg ut”.</p> <p>Elevene oppfordres til å ta hensyn til hverandre, hjelpe og støtte medelevene sine mot et mål om å få gode opplevelser, solide kunnskaper og erfaringer på leirskolen.</p> <p>Ikke behov for spesielt utstyr.</p> <p>Lærerinvolvering: Lærerne blir bedt om å vurdere elevene i hyttekonkurransen, gi poeng og motivere elevene under ukesoppholdet.</p>	
16	Fritidsaktiviteter på leirskoleområdet	<p>Hver ettermiddag/kveld har elevene fritid 1-2 timer. Denne tiden kan de benytte slik de finner det best selv (etter å ha sørget for å rydde tursakene sine og henge opp våte klær på tørkehytta). De kan være på hyttene, flere sammen på hovedhuset, spille “hyttespill” eller drive uteaktiviteter som passer for alle.</p> <p>Aktiviteter som kan gjøres ute: Ulike ballspill (fotball, sandvolleyball og badminton), gå på stølter og tradisjonelle leiker som boksen-går, gjemsel ol. Padledammen, som ligger ved hovedhuset, har 9 kanoer med kapasitet til 27 elever samtidig. Dette er en trygg vannaktivitet med klare regler og voksen til stede. Redningsvest er en selvfølge. Det gis instruksjon i padleteknikk etter behov. Leirskolen stiller med alt utstyret elevene trenger.</p> <p>Lærerinvolvering: Vi ønsker litt hjelp til å holde vakt og orden ved padledammen.</p>	
Emner som kan byttes med de foreslåtte aktivitetene			
17	Vassfarbjørn	<p>Elevene kan få en utvidet undervisningsdel om bjørn generelt og om Vassfarbjørnen spesielt. I dette opplegget inngår det blant annet mer om bjørnens levesett, og elevene får høre sagn og historier om bjørner. Det finnes flere kjente bjørnehi i Vassfaret og på Hedalsfjellet som elevene kan være med på å gjenfinne.</p>	

18	Vassfaret i litteraturen	Undervisning om forfattere som har latt seg inspirere av det vakre og trolske Vassfaret. Elevene får høre utdrag fra bøkene med sagn og historier. Det er også mulig å oppsøke inspirasjonskilder ute.
19	Mer om kart og kompass	En utvidet undervisning om kart og kompass tar for seg høydekurver og ekvidistanse. Elevene lærer flere "o-termer" og gjør flere praktiske øvelser som blant annet krysspeiling, minnesorientering m.m.
20	Dyr i fjellheimen	Undervisningen om dyr kan utvides og ta for seg mer om levesett, biotop, næring, sanser, spor og sportegn.
21	Førstehjelp	Elevene lærer om hvordan de kan unngå/behandle gnagsår. Videre får de undervisning i behandling av brudd og andre skader og får trene på å lage en enkel bære til å transportere en skadet person.
22	Overnatting og tilberedning av måltider utendørs	Her vil elevene kunne lære om hvor og hvordan det egner seg å slå leir, de forbereder og tilbereder sin egen middag på bål og/eller stormkjøkken, og de overnatter i telt/lavvo eller (for de som har lyst) under åpen himmel. Minst en ansatt ved leirskolen blir med på overnattingsturen. I tillegg må minst en medfølgende lærer være villig til å sove utendørs (evnt. på rullering). Overnattingen krever egen sovepose samt tursekk (dagssekk) som har plass til et lett skift, ekstra varm genser/jakke, lue/votter og toalettsaker. Leirskolen skaffer liggeunderlag til alle. Læreplanmål i kroppsøving: <i>Elevene skal gjennomføre overnattingstur og reflektere over egne naturopplevingar.</i>
23	Særønsker	Om elevene holder på med noe på skolen som naturlig kan etterfølges av aktiviteter på leirskolen, må dere gjerne komme med "særønsker". I slike tilfeller ønsker vi bistand fra klasselærer.

I fagplanens **overordnede del** finner vi dette:

- «Bærekraftig utvikling handler om å verne om livet på jorda og å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov». Dekkes av aktivitet nr. 1
- «Et samfunn som legger til rette for gode helsevalg hos den enkelte, har stor betydning for folkehelsen. Livsmestring dreier seg om å kunne forstå og å kunne påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv.» Dekkes av aktivitet nr. 1 - 4 og 6 – 16
- «Skolen skal bidra til at elevene utvikler naturglede, respekt for naturen og klima- og miljøbevissthet». Dekkes av aktivitet nr. 1-4 og 6-12
- «Mennesket er en del av naturen og har ansvar for å forvalte den på en forsvarlig måte. Gjennom opplæringen skal elevene få kunnskap om og utvikle respekt for naturen. De skal få oppleve naturen og se den som en kilde til nytte, glede, helse og læring.» Dekkes av aktivitet nr. 1-4 og 6-16
- «Barn og unge skal håndtere dagens og morgendagens utfordringer, og vår felles framtid avhenger av at kommende generasjoner tar vare på kloden». Dekkes av aktivitet nr. 1

- «Elevane skal kunne undre seg over, reflektere omkring og vurdere korleis kunnskap om samfunn før og no blir til». Dekkes av aktivitet nr. 3 – 6
- «Elevane skal bruke nærområdet og utforske naturen gjennom varierte uteaktivitetar under vekslande årstider. Naturopplevingar og trygg og berekraftig ferdsel er sentralt». Dekkes av aktivitet nr. 1-4 og 6-16.